

5 september 1941.- 512 dag etter okkupasjonen.

Den amerikanske destroyer "Grear" som var på vei til Island med post og forsyninger til amerikanerne der, blev igår angrepet av en tysk U.båt. Destroyeren blev ikke rammet, og gikk til motangrep med dypvannsbomber. Ytterligere melding foreligger ennå ikke fra Washington.

Amerika bygger skib, 1 mill. tonn sattes på vannet til nu i år, og $\frac{1}{2}$ mill. tonn til kommer før jul. Meste års program omfatter 570 skib på ialt 6 mill. tonn. Dette er handelsflåten. I krigsflåten er siden januar i år 1 skib bygget ferdig daglig, og kjølen er strukket til 436 skib til. Skipstapene i Atlanterhavet er gått ned, juli var den beste måned på et år. Mens juli gav Tyskland og Italia et skibstap på 144 skib på ialt 1,5 mill. tonn.

Den britiske marine utførte 136 angrep på tyske og italienske U.båter.

Den britiske krysser "Hermaine" overrasket igår en italiensk U.båt i opdykkende tilstand, satte full fart på og skar den rett over. Ingen blev berget. I Middelhavet blev forøvrig to store og et mindre italiensk transportskip senket i konvoy. Store ødeleggelse på skib og på landjorden ved flyangrep i Tripolis, Benghazi, Borna, Bardia og steder i Sicilia. Malta er nu startsted for tallrike flyangrep til alle kanter. Flyangrep mot øya blir sjeldnere og lykkes dårlig. I Tobruk hadde fienden et heftig flyangrep, men luftvernet tvang dem så høyt at de fleste bomber falt over de beleirendes linjer. Liten skade i Tobruk. Flyangrep mot Egypt er avverget. I Iran er nu alle viktige strategiske punkter besatt i den vestlige halvdel av landet. Alt er rolig. Tyskerne mener russerne brukte 400 000 mann til okkupasjonen, og at styrken er beregnet til stasjonering ved grensen mot Tyrkia. Berlin bruker nu aggressivt sprog mot Tyrkia, og det er faktum at von Papen er reist hjem fra Ankara. På en tils sykepermisjon, heter det. Forhandlingene har gått dårlig. De allierte står nu sterke i Midt-Østen.

x

I Russland meldte kommunikeene inatt om hårde kamper, uten nærmere detaljer. Sterkest presse nu tyskerne på mot Leningrad, særlig ved Ilmensjøen og vest for Novgorod. Men russerne har greidd å holde angrepene tilbake. Fronten går her 160 km. fra Leningrad, ved Luga og op til Kingisepp og til Finskebukten noget nærmere, 80-90 km. Vorosjilov mener han skal greie å holde byen. Tyskerne har svære tap, og deres forsøk på luftangrep i stor stil blir splittet av det russiske jagerforsvar. Tyskerne forbereder vinterkrig, og har rekvirert store partier ski fra Norge til soldatene sine. På midtfronten har russiske motangrep ført til gjenerobringen av 22 landsbyer og 40-50 km. bredt belte russisk jord, mellom Smolensk og Gomel. Det tyske forsøk på å omgå Kiev fra nord er således misslykket. Tyskerne anstrenger sig for å sette over Dnjepr, men alle forsøk er avvist, med store tap. Ved Odessa er stillingen bedret, romanerne og ungarene her har hatt blodige tap uten å kunne gjennomføre angrepene.

D. Chefen for det russiske informasjonsvesen oplyste i en kringkastings-tale fra Moskva igår at de tyske meldinger om svære russiske skipstap i Finskebukta under evakueringen fra Tallin, var oppspinn. Ikke et eneste russisk krigsskip gikk tapt. Men 4 skib var senket eller ødelagt i en tysk konvoy igår. Han dementerte at det var fredsforhandlinger igår med Finland, men kunde nok tenke sig at Finland ønsket fred etter sine blodige tap til denne tid. Det tyske flyvåpen mistet torsdag 52 maskiner, russerne 21. For å holde presset mot Leningrad måtte tyskerne kaste inn stadig nye reserver og tappe sine krefter. Det første oljeskip fra Amerika var kommet til Vladivostok med 95 000 benzinfat til flyene. To skib til ventes søndag.

x

I vest er det atter økning i dag og nattangrepene mot mål i Nord-Frankrike og Tyskland. Berlin hadde storangrep natt til onsdag, likeså Frankfurt. Köln og Essen er sterkt rammet. Rotterdam blev bombet av stratosfærefly igår, Cherbourg og Brest av Blenheimfly og jagereskorte. Ca. 20 tyske fly ødelagt.

Mc.Kenzie King, Kanada, sa i tale igår at hele Amerika stod sammen med Storbritannia i bekjempelsen av hitlerismen og i arbeidet for det brorskap og det metodiske samarbeid som Atlanterhavsoverenskomstens program skisserte. Churchill sa i svartale at hele den verden som stod utenfor Hitlers rekkevidde måtte stå sammen og knuse nazistmonstret skulle en sørgelig skjebne kunne avverges. Det meldes at Japan har trukket sine tropper tilbake fra havnebyen Fouchow i Kina. Romania er krigstrett og vil helst ha fred, etter å ha gjenerobret Bess-Arabia. Ungarn nekter å mobilisere fler tropper. Slovakene får ikke komme til fronten, de er ikke pålitelige. Det rakner.

x

Sogneprest Zwiilmeyer eller Zvinkelmeier som han kalles, er blitt ordfører i Fana. Han hadde så få tilhørere i kirken at han måtte sikres en litt større forsamling enn klokke og organist. Skal tro sognepresten i Kvam, Gudbrandsdalen også blir ordfører? Han plages også av tom kirke, sammen med sine likesinnede prester.

Den verdensberømte "helt" fra Norge, navnefader til alle surliere quislinger verden over, har måttet fordybe mange karakteristikk av mindre smigrende slag, både før og etter hans storstilede landsforrøveri 1940. Vi skal her bare gjengi noen referer i en artikkel i "Washington Posten" for 11. september 1936, næsten på dagen 5 år siden. Artikkelen er skrevet av Roald Lund. Quislingens historie er en sammendryngning av latterlige dumheter og andre feilslidige tapeligheter, begynner han, og en kunde som Nordahl Grieg i sin publikasjon "Veien Frem", fyller hele årgangen med dokumenter omkring denne nye frelser for det norske folk. Han begynte sin bane med å tilby socialdemokratene og kommunistene i Norge å organisere revolusjonære stormtropper. Det hadde ingen interesse. Så var han medlem av den norske legasjon i Moskva, og var her bl.a. innblandet i en svindelaffære på 3 mill. rubler, og blev bare reddet ut av det fordi han hørte til diplomatiets tjente under et så ansett navn som Fridtjof Nansen. Og etter at han tok opp planen om eget parti i Norge, tenkte han på å kalle det Nansenpartiet. Det skulde stå nydeligt til hans forvirrede fascistprogram. Så blev Quisling forsvarsminister i bondepartiregjeringen i 1931. Og hans første handling var å bruke tropper mot de lockoutede arbeidere i Norsk Hydro, et selskap styrt ved utenlandsk kapital. Så husker vi papper-overfallet i departementet, og hans store påstand om at arbeiderpartiet planla en blodig revolusjon. Men han måtte be om utsettelse med å skaffe dokumenter for dette, og da de 187 siders dokumentasjoner kom, var det tynntøt. Det er et under at han kom sig ut av denne skandale. Men det gikk, og han fikk fortsette sitt stræv for å nå høyden. Rikfolk fantest det også som patok sig å finansiere hans parti. Han tok til med hirden, denne begynnelse til stormtropper. Ledet av regulære offiserer. Med militarismen til levebrød skulde det ikke overraske om en fant en del fascistinnstilte offiserer i den norske hær. Major Quisling kjenner dem, og vil bruke dem når det passer. Han er også i kontakt med fascist og nazistledelsen i andre land. Vi ser hvorledes de driver det. Mussolini tok Etiopia, Hitler tok Rhinland og begynte febrilske krigsforberedelser. På tross av frelssymbolene på Olympiastevnet, verdenslekene i Berlin, støtter begge land de spanske fascister med fly og materiell. Veien til 1914 er åpen igjen.

Og dersom anti-krigs og anti-fascistbevegelser i folkene ikke er istand til å stanse krigsforberedelse for imørgen, da kan det bli korsfestelse på hakkorset.

Og kan ikke Quisling gjøre jobben alene, tørr hjelpen ikke være langt borte.

x

En har som kjent nu dokumentasjon for at Quisling søkte denne hjelp i god tid før 9 april 1940. I saksen leser vi også om Erik Jarler og Svdin Jarler som søkte bistand syd for Skagerak til å vinne landet som jarledømme under den fremmede makt. Men de hadde ikke langvarigt held med sig. Vi tror ikke det lykkes bedre for Quisling.

x

I uken som gikk hadde Møløy flybesøk. Luftvernkanonene sprøytet sine granater etter flyene, men uten å treffe. Det viste sig snart at det var tyske fly. Luftvernets dørlige treff-evne sparte den gang deres egne.

x

I en korrespondanse til "Hufvudstadsbladet" fra Stockholm leser vi forrige uke: at den norske kst. statsråd, Aksel Stang, onsdag kom tilbake til Oslo fra Sallafronten, hvor han var orlonans. Han fikk jernkorset av andre klasse for dette. Den norske frivillige, oberstløyntant Felix Hartman, skriver til "Fritt Folk" at de fleste norske frivillige nu er i et tysk regiment Germania. Dette viser at det meget omliskuterte regiment Northland ikkå lenger eksisterer, og at de norske frivillige her er overført til andre avdelinger. Nordmennene deltar nu i stridene like fra Bug i syd til den finske nordfront, og er puttet inn i forskjellige S.S.enheter. Hirdmennene har nemlig etter hva det opplyses, vist sig mindre lempelige i rent norske avdelinger, hvorfor de er plassert i tyske avdelinger, hvor tyskerne er i majoritet. Et stort antall nordmenn har falt i kampene i øst, og meldingene om dette til hjemlandet, er det mange av.

x

Fiskeridep. chef har forsøkt å tvinge Norges Fiskarlag inn i n.s. og sendt 4 talsmenn til landsmøtet, Halvard Olsen, Horssem, kapt. Hass og Krogh, samt Angell Olsen som aspirerte til sekretær i laget. De blev nektet adgang, men fikk da hjelp av gestapo, og hver holdt foredrag på 20 min. Ingen vilde ta opp diskusjon etterpå, og styreinstillingene blev enstemmig vedtatt. Men ved hjelp av tyskerne fikk n.s. avsatt sekretær Klaus Sunman, og Angell Olsen skulde ha stillingen. Dette gikk imidlertid ikke så lett, men det forsøkes gjennomtruffet.

Formannen i Norges Råfisklag og fylkesmannen i Finnmark blev arrestert. Direktør Overåe har fått 2 mnd. sykepermisjon.

x